

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond : 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Ziua misiunilor

(+) Dumineca penultimă din Octombrie e pentru toată lumea catolică e ziua misiunilor. Părintele Creștinătății voește ca în aceasta zi atenția tuturor fiilor săi sufletești ce au avut norocul să intre prin botez în staulul lui Hristos și să se bucure de binefacerile fără număr și de neprețuit ale Bisericii celei adevărate, să fie îndreptată spre semenii lor cari petrec încă în întunec și umbra morții, și să contribuie după puteri, cu obolul lor, la susținerea și intensificarea operei de încreștinare a acelor. Căci mulțimea lor e imensă (binisor peste un miliard de suflete) și nefericirea lor așigderea. Iar vestitorii cuvântului în neputință de a-și creia, fără ajutor din afară, mijloacele de lipsă pentru a face față preuțășilor luptei la care s'au angajat și necesităților reclamate de apostolatul in partibus infidelium.

Și cât de felurite și mari sunt acele necesități: școli, biserici, spitale, sanatorii, orfelinate, farmacii, ospicii, leproserii, lăcașuri pentru misionari, și atâtea altele! Ca de vestmintele și hrana personalului misionar nici să nu mai vorim. Zeci de mii de călugări și călugărițe se tocesc prin cele teritorii misionare în slujba de-a-roapelui lor nefericit, ajutați de mai bine de 40.000 catiheti întru luminarea și câștigarea lor pentru Evanghelie și viața veșnică, așteptând un singur lucru: să le dăm din prisosul nostru material ca să poată duce la isbândă un atât de sânt și de sfânt ideal. Care e al lor și trebuie să fie și al nostru, al tuturor. Doar e vorba de suflete ce trebuiesc mântuite. Și pot fi mântuite.

Pentru că misionarul e un activist per excellentiam. Fie la pol ori la ecuator; fie în Asia, Africa ori Australia; fie printre musulmani ori pigmei, el e totdeauna și în aceeași persoană preot și măcstru, colonizator și organizator de trib, înțeleciitor de așezări omenești și „apostol, ce din fiecare sălbatic face om, din fiecare om un creștin, din fiecare creștin un cetățean și o umanitate ce ajută la ajungerea binelui obștei; — e primul și cel mai bun dintre civilizatori, care ridică moravurile localnicilor, le furnizează noțiunile datorțiilor și drepturilor lor; aplanează certurile și neînțelegerile dintre ei; îi aduce la o împreună-viețuire liniștită și cinstită și îi leagă prin acea legătură a frăției care, pe celălalt fiind la umbra Crucii, e temelie adevăratei propășiri”. (Card. C. Salotti). — Cum ar fi să ne zăvorim inimile la rugămintele unor asemenea muncitori în paragini ce pot fi prefăcute în paradize?

Pentru banul văduvei sârmane, cât și pentru argintul sau aurul înstăritului, nici închipui nu se poate un plasament mai aducător de roade cari să rămână și să fie păstrate în vistierile cerești. O dovadă concludentă: Părinții Albi din Africa Răsăriteană și Sudanul francez înregistrează la activul lor din anul trecut: 194.906 botezuri (80.737 adulți; 44.735 muribunzi) și orijă pregătirii alor 457.507 catehumeni pentru botezul apropiat, alt număr de peste 500.000 de copii rămânând să fie instruiți până la plinirea celor patru ani de pregătire, cât prevede Regulamentul acelor Părinți. — Și la fel se lucrează și se jertfește în toate teritoriile misionare.

Binecuvântată mâna ce vine cu mila să ajutoare purtătorilor de lumină și viață creștină în laturile întunerecului și a morții!

Frăție cu vrajbă

După congresul For-ului — Negațiune stearpă și luptă fratricidă
— Noua teorie de Stat a dlui Lapedatu

(=) Ne-am bucurat din toată inima când s'a înflințat „Frăția Ortodoxă română”. Am văzut în ea un nou tovarăș de muncă în ogorul pe care mai înainte începuse a-l brăzda Agru-l nostru. Eram convinși că, ostentind în aceeași holdă evanghelică, în care este atât de făcut și atât de puțin secerători, ne vom apropia tot mai mult, ne vom înțelege și ne vom înfrăți. Acela cari caută cu inimă curată adevărul, e cu neputință să nu sfârșească prin a se întâlni la țintă: în același ocol și sub același Păstor al lui Hristos.

Primul congres general al „Forului”, în anul trecut la Sibiu, a fost o mare desiluzie. O simplă și pătimășă deslănțuire de ură la adresa Bisericii noastre. Cu toată durerea și părerea de rău, a trebuit să constatăm, că frații nu vreau să trudească cinstit în slujba binelui, ci preferă să strige și să se războlescă. Era o evidentă deviere. Apucaseră pe drum greșit.

N'am încetat însă a nădăjdui revenirea lor la rosturile adevărate. Dărăpănarea morală a vieții publice, stricarea crescândă a sufletului neamului, era cu neputință să nu-i treziască din prima beție războinică. — Am continuat deci să petrecem cu atențiune binevoitoare continuarea activității lor. Ne-a interesat în deosebi înfrățirea ei într'o icoană totalizatoare, pe care ne-a oferit-o recentul congres anual dela Caransebeș.

Nu avem informațiuni directe și detaliate despre desfășurarea acestei adunări festive. Atâta însă cât am găsit în dările de seamă ale gazetelor este suficient pentru edificarea noastră.

Constatăm, mai întâi, un progres de formă. Tonul discuțiilor, și chiar al atacurilor, a fost mai moderat. Se pare că n'am mai fost insultați cu violența din anul trecut. — Atâta însă și nimic mai mult. În fond aproape aceeași situație. Cu o mică modificare de nuanță: punctul central și aproape unic al dezbaterilor nu a fost Biserica unită cu Roma, ci — Roma. În moștuză s'au cuprins și alte dorinți. Oratorii s'au ocupat însă, cu foarte puține excepțiuni, de „acordul cu Roma”.

În legătură, n'am fost ulțați și cruțați, firește, nici noi. — Deschizând ședința, d. Sextil Pușcariu întrebă: „dacă nu este cazul ca printr'o mare și colidară acțiune națională să se răscolească sentimentele de demnitate și mândrie ale întregii țări, începându-se o mare luptă pentru desființarea concordatului și a acordului cu Roma”. Face și propunerii concrete, cum să se facă această „mare răscolire”. — D. Dr. C. Corneanu vorbește despre „ofensiva uniților”; „descrie armele de luptă și pu-

terile spirituale ale uniților”. — D. colonel Boldea „completează lămurirea chestiunii concesiunilor și acordului, cât și sugestiile pentru *tactica ce urmează a se întrebuiși în lupta împotriva uniților*”. — Moștuză însăși, în partea ei esențială, are aceeași preocupare: „să se ducă lupta mai departe cu toată bărbăția, lărgindu-i frontul pe țara întreagă, de astă dată împotriva Concordatului însuși, a cărui denunțare imediată o cere”.

Așadar, dela început până la sfârșit: *împotriva Romei și a uniților — luptă*. Același drum sterc al negațiunii; același ideal periculos al luptei. De prisos să mai facem alt comentariu. Insemnăm doar, cu sinceră durere: For-ul merge înainte pe drum greșit. Nu-și găsește treabă pozitivă, constructivă de făcut. Una știe: o mare luptă națională împotriva concordatului și împotriva uniților. Este exact și precis ceea ce îi lipsește neamului românesc în zilele noastre! Ceva mai multă sfășiere și ceva mai multă ură. Așa va fi fericit! — Din parte-ne așteptăm în toată liniștea sfârșitul. Am vrut însă să subliniem încă odată, din mărturisire deschisă și publică: cine începe. Pentru că să se știe.

Totuși, nu putem încheia aici. Trebuie neapărat să pomenim ceva despre discursul ținut, în congresul For-ului, de către d. ministru Al. Lapedatu. Mai corect: rezumatul din gazete al acestui discurs. Pe care nu-l putem crede fidel. Sunt în el afirmațiuni și contradicțiuni pe care nu le-am putea atribui nici ministrului cultelor, nici omului cult care este Președintele Academiei române.

Una despre caracterul Statului român: „Suntem un Stat național și ortodox, dar în același timp laic”. — Cum o fi asta, nu prea înțelegem. Ori una, ori alta, da. Dar amândouă deodată, nu se poate. Cu atât mai vătos nu, că tot d. Lapedatu scrisese, în „Parlamentul” din 20 Aprilie, limpede și precis: „Stat laic... dar nu antireligios”. Așa se poate. Continuarea logică: „El acordă egală protecțiune tuturor cultelor”. De aceea: „atributul acesta [„dominantă”] nu poate și nu trebuie interpretat în sensul că prin aceasta Biserica ortodoxă ar avea condițiuni particulare și prerogative speciale.”. — Acela care în Aprilie scria așa, nu poate spune în Octombrie că: „Statul român a fost... și va fi, până în capăt, un Stat nu numai național, ci și ortodox”; chiar și dacă acest stat confesional are o: „generoasă toleranță pentru orice altă confesiune”. Istoricul și ministru Lapedatu știe deopotrivă de bine că, cel puțin în ce ne privește, n'avem nevoie de nici o „toleranță” și nu acceptăm nici o „generozitate”.

Despre catolicism, în general, d. ministru afirmă că este „internațional”; și că „este adesea în luptă cu puterea temporară, căutând să o supună intereselor sale și să o înlocuiască în folosul său”. — Este o filosofie prea lefțină, prea ușoară, decât s'o fi putut spune un om de cultura istorică a dlui Lapedatu.

De aceea nici nu mai stăruim. De va fi nevoie, vom reveni!

„Legiunile Mariei”. E vorba de o nouă mișcare socială-apostolică cu rădăcini și răsunet mare mai ales în părțile de lume unde se vorbește englezește. Prinsă sub numirea „The Legion Of Mary”, și-a început drumul acum patrusprezece ani, în 7 Septembrie 1921. Și încă într'un chip original:

În ziua menționată o mână de muncitoare tinere se aflau, împreună cu un preot, într'o cameră mai mult decât modestă a unei căsuțe doasnice din Dublin. Cu toții erau pătrunși de un singur dor: cum să slujească mai perfect Mântuitorului și cum să răspândească mai efectiv lauda numelui Lui între oamenii de azi? Nime nu se gândea că dintr'această preocupare a unui grup așa de micuț să se aleagă cândva o mișcare de proporții mondiale. Și totuși așa a fost. Restrinsă până la 1927 numai la Dublin, în 1928 trece deja în Scoția, în 1932 în New-Mexico. Astăzi grupările marianist-legionare sunt cu mii în Canada, Australia, Africa de Sud, Noua Zelandă, Indii.

Caracteristica acestei organizații, a cărei înființator e mireanul Frank Duft, este desvoltarea spiritului propagandist catolic în deosebi pe teren social, cu zelul celor din „Armata Mântuitorului” (protestante) dar nu cu metodele și și lărmălaia acelor. Membrii sunt împărțiți în secțiuni separate pentru bărbați și pentru femei. Obligamentul lor special este să cerceteze pe cei lipsiți și nevoiași în spitale, sanatorii, temnițe, lagăre muncitorești, ducându-le pe lângă vorba de bine și ajutorul material necesar. Mai mult: bat dela poartă la poartă, și umblă dela casă la casă, — la săraci ca la bogați, — insistând pentru apropierea și unirea din nou cu Dumnezeu a celor înstrăinați de Dănsul. Și, după cum scrie „Schönere Zukunft” (Nr. 1 din 6 X c.), răzimat pe „The

Irish Catholic”, rezultatele apostoliei mirenești printre mireni sunt dintre cele mai mângăitoare și înălțătoare, pretutindenea unde s'a înfiripat și activează această asociație binevenită.

Glas de preot

Despre o unire a bisericilor și popoarelor creștine*)

Când omul ajunge la limita vieții sale, el vede mai clar ce face este mai principal și mai prețios în această viață. Eu, om ajuns la această limită: am aproape 70 ani! — gândindu-mă la drumul ce am parcurs, și văzând toate faptele mele, eu, — neșovăind. — zic că cel mai prețios din câte am înfăptuit în această viață este — editarea revistei „Unirea Noastră”.

Am clădit cinci școli și o biserică, am editat gazete și broșuri, am ajutat pe enoriași prin progresul rațional al gospodăriilor; dar toate eu le socot ca o nimică în comparație cu aceea ce eu am predicat în revista „Unirea Noastră”.

Și iată, la nodul zilelor mele, mă apuc să editez această revistă și să predic acea nemuritoare și măreață idee: *Unirea tuturor creștinilor și bisericilor creștine* întru înfăptuirea cunoscutului porunci a lui Hristos și pentru binele întregului popor creștin.

De sinceritatea predicii mele, dragi cetitori, să nu vă îndoiți, căci eu mă socot ca unul ce face parte dintr'o altă lume, și blestemat să fiu de volu ispitii măcar pe unul din frații mei. În anii mei chiar ateștii se pun pe

*) Suntem convinși că cetitorii noștri vor primi cu aceeași bucurie articolul acesta, cu care l-am citit noi. L-a scris venerabilul și atât de nobil însuflețitul moșneag care este Păr. protoiereu *Jeremia Cegan* și l-a publicat la loc de frunte în revista sa „Unirea Noastră”. (Sept. 1935). Impresionant prin sinceritatea lui cuceritoare, el nu este mai puțin remarcabil prin înțelepciunea pe care o cuprinde. Într'adevăr, la unirea de toți doriți nu se poate ajunge pe altă cale, decât cea arătată de el: cultivând în toți convingerea „că noi creștinii suntem frați întru Hristos, și trebuie să ne apropiem unul de altul”. Să chibzuim cu dragoste, fără patimă, ca niște creștini adevărați. Să credem așa, ca Vasile cel Mare, Grigore Bogoslovul, Ioan Gură de aur. — Amin, Amin! — N. Red.

gânduri. Iar Dvs. mă știți că eu la predicarea acestor idei m'am condus de *porniri înalte*, și ca să dovedesc că faptele nu se despart de cuvintele de autoritate, eu m'am hotărât să merg *primul acolo, unde arăt altora să meargă*.

Pentru explicarea gândului meu, am să fac o mică paranteză:

Toți știu, că acuma se duce o luptă grea între *creștinism și satanism*. Lupta este pe toate fronturile: în politică, în presă, în economie, în biserică, în afară de biserică, în viața familiară, în teatre, în adunări, pe străzi ș. a. Totul și peste tot satanismul a folosit pentru biruința sa. În unele țări, ca Rusia și Mexico, el parcă a biruit; în altele el încă se luptă.

Se luptă satanismul și în binecuvântata noastră Românie. Aceasta dvs. singuri vedeți și simțiți. În ce ar consta biruința noastră asupra satanismului?

În unirea tuturor popoarelor creștine, în fuziunea păstorilor cu păstorul și unirea între ele a tuturor bisericilor creștine. Pentru unire mergeți la orice jertfe, cum cândva apostolul Pavel scria, că el ca evreu este gata să-și dea sufletul, numai ca Israelul-evreu, să fie salvat. Iar în unire este salvarea noastră, salvarea întregii lumi creștine.

De aceea fiecare din noi să-și ducă viața sa astfel, ca ea să ne ducă pe fiecare și pe toți la un loc spre unire pentru creștinism, începând dela familie și sfârșind cu societatea și statu'.

Noi avem credința că Dumnezeu va călăuzi pe conducătorii noștri, ca să folosească ideea unirii, să ajungem la unirea tuturor bisericilor și a tuturor popoarelor până la o *alianță creștină mondială*, ca o contrabalansare a *alianței mondiale satanice*.

Misiunea noastră — a preoților și mirenilor — este simplă: de a pregăti, a educa în noi și în alții ideea că noi creștinii suntem *frați întru Hristos*, și trebuie să ne apropiem unul de altul.

În țara noastră sunt creștini care aparțin diferitelor biserici. Neatingând „sfânta sfințelor” a lor, noi ne vom apropia de ei, și prin dragoste și frăție vom reuși mai mult, decât prin vorbărilor teoretice și adeseori neconforme.

Eu observ una, că toate bisericile creș-

Foia „Unirii”

Mai multă viață în învățământul religios

— Metoda activă — Metoda Evangheliei —
de prof. Ioan Miclea

III. *Atitudinea și tactul pedagogic* al lui Isus Hristos, Evanghelia ni-l prezintă în toată splendoarea sa. — Gingaș cu copiii. Acestora nici nu le cam vorbește, ci privește în ochii lor senini și în sufletele lor albe, bucurându-se cu mare bucurie la gândul, că ei vor face poadoabă aleasă cerului. Îi strânge la piept; iar bunătatea și sfințenia lui este lumină pentru ei. Copiilor mici, aduși de mamele lor, El nu le ține vorbiri: i-a privit; ei l-au văzut, îl binecuvintează și ajunge. Să-i învețe sdevăruri înalte? La ce folosesc, când văd în față Adevărul intrupat — „cel curățit cu inima vor vedea pe Dumnezeu” — știința e mai puțin decât vederea, cel puțin la vârsta lor; să-i îndemne la bine? doar ei nu cunosc răul. Cel mai bun lucru e să-i confirme în această stare. El au nevoie numai să fie feriți de cel mari, cari l-ar putea strica, ceea ce ar fi un rău mai mare decât innecarea cu piatra de moară la gât, în mare. El sunt modelul după care trebuie să acomodeze oamenii mari, cei

învățați; cel ce cunosc viața, dela ei trebuie să învețe metafizica nevinovăției și logica sentimentelor nobile.

Alta este atitudinea sa față de cei rafinați, astuși, fărnici; față de cei ce pun curse în întrebări, ca să poată înhăța cu ele. De aceea, când va fi întrebat de ei: Cade-se a da dare împăratului — va pricepe cursa și le va răspunde, ca să-l amuțescă: *Dați ceea ce este a împăratului, împăratului și ceea ce e a lui Dumnezeu, lui Dumnezeu*. — Lucrurile delicate le prinzi cu gingășie; celea respingătoare și pline de ghimpi, le tragi cu furca de fier. — Celor ce cred că știu totul, le arată că nu știu nimic, le va spune ceea ce încă nimeni n'a ajuns să cunască; cei mândri se vor umili, iar cei umiliți vor fi înălțați prin atitudinea ce-o ia Hristos față de ei.

IV. Metoda Evangheliei este activă într'un mod cu totul special și pentru aceea pentru că învățătorul pururea premerge cu *practica* celor spuse. Or, e un adevăr banalizat, că unul din cele mai puternice mijloace de educație rămâne tot *exemplul pedagogului*. Studiul în sine e mort, orice metodă ar folosi, atâta vreme cât nu se amestecă și nu se confundă cu însași viața celui ce-l propune. *Dacă vrei să dai viață învățământului, atunci trebuie ca elevii să muște în fiecare zi și la fiecare lecție viață din viața ta, până la definitivă epulzare;*

altfel, dacă aceasta nu se întâmplă, atunci: un mort comunică lucruri moarte celor vii, ca să-i omoare și pe ei.

Știm însă, că Isus n'a învățat, n'a pretins, n'a poruncit nimic, fără ca El să fi arătat cum se împlinește și că e posibilă împlinirea lor, din partea ascultătorilor. Isus a spus că sunt fericiți cei săraci; însă a avut dreptul s'o spună, pentru că: vulpile își aveau vizuinile și păsările cuiburile lor, dar El n'avea unde să-și plece capul său; a putut spune, că sunt fericiți cei ce plâng, pentru că a lăcrimat și s'a intristat cu sufletul și cu ochii, la vederea durerii spirituale și fizice; lertați pe dușmanii voștri — pentru că s'a rugat și pentru ucigașii săi; lucrați! — pentru că nu s'a odihnit niciodată când era vorbă de a mântui suflete și de a vindeca trupuri. Cu un cuvânt: singur el, învățătorul neamului omenesc s'a putut arăta pe Sine ca model tuturor, zicând: *Învățați dela mine* — nu din cărți; și: *după cum am făcut eu, faceți și voi*. Din această cauză ceea ce a spus El, s'a amestecat nu numai în discuțiile oamenilor, ci și în viața lor de toate zilele.

Dintre cei ce sunt mai puțin familiarizați cu modul activității și gândirii lui Isus — după cum acela se desprinde din paginile Evangheliei — când spunem că *Isus este veș-*

ține se poartă mai tolerant față de ortodocși decât ortodocșii față de alți creștini.

De exemplu, biserica catolică recunoaște că biserica cea ortodoxă este cea adevărată, care poartă harul de a apropia toate ramurile creștinismului și îi întinde mâna unirii. Pe când ortodocșii în masa lor, se poartă față de catolici dujmănește și se feresc de ei.

Aceasta este o mare greșală a ortodocșilor, care sapă brazdă de despărțire între creștinii de învățătura lui Hristos: „și veți fi toți una întru Mine, cum eu sunt în Tatăl”.

Studiind fundamentul dogmatic al bisericii catolice și activitatea ei pentru binele omenirii — ajutorarea materială și morală și mișcarea pe tot globul pământesc, m'am convins că Biserica Catolică este la fel de adevărată ca și cea ortodoxă, dar este mai activă în ajutorarea omenirii.

Predicând unirea popoarelor și Bisericilor creștine, eu singur merg cu pași siguri în această unire, în această alianță, care conștientă în aceea că rămânând ortodox, eu recunosc în Papa pe capul Bisericii catolice, care este mai numeroasă, cum cândva îl recunoșteau învățătorii noștri: Vasile cel Mare, Grigore Bogoslovul, Ioan Gură de Aur, ș. a. Eu sunt convins că nu greșesc, cum n'au greșit Sf. Părinți, ale căror sfinte liturghii eu le săvârșesc de aproape jumătate de veac.

Numai un lucru cer: ca această problemă — unirea bisericilor creștine, și mai ales a celei ortodoxă cu cea catolică, — fiecare din cititorii mei o să chibzulească cu dragoste, și cu multă aprofundare ca niște creștini adevărați și — în limita posibilităților fără patimă, conducându-se de gânduri înalte — că numai unirea bisericilor creștine va birui porțile iadului.

Prot. Ieremia Căcan

P. S. Biserica română a pornit acțiunea unirii, începând acordul cu biserica anglicană. Foarte bine! Dar totuși nu trebuie să se uite, că din punctul de vedere dogmatic Biserica Catolică e mai înrudită cu biserica noastră și de aceea: e mai natural să se înceapă tratative dacă nu mai întâi, măcar paralel, — cu Biserica Catolică.

Acestea am avut de spus pentru cititorii mei, creștinii cu duhul și cu inima.

Pr. I. C.

nicul Pedagog al neamurilor, se vor cugeta, că noi, admiratorii lui, îi atribuim multe perfecțiuni fără de temel și că, prin urmare, aceste vorbe sunt cel puțin umflate. Aceștia ar vrea să audă că marii dascăli au fost Kant, Pestalozzi, Jules Payot, Diesterweg, Rousseau etc. și nu vreau să știu că însuși Intruparea lui Isus are la bază — într'altel — un motiv pedagogic: pentru a face adevărul spiritual mai concret și așa susceptibil oamenilor, cari sunt și materii¹⁾. Învățământul lui Isus Hristos ține seama că nu suntem spirite pure și din acest motiv, nici nu se adresa dreptul rațiunii seci, ci ne mișcă sensibilitatea, înflăcăându-ne pentru marile adevăruri. — Dovadă Evanghelia.

„I-se admiră limpezimea; i-se recunoaște seducția ce-o exercită. De unde decurg ele? Din aceea că Hristos cunoscând în fond subiectele ce le trata, a găsit fără efort formulele celea mai simple și în aceeași vreme celea mai pline de înțeles? — Cu siguranță! Totul e claritate în vorba sa, pentru că totul este știință și cugetare în spiritul său, precum totul e lumină într'o flacăară fără fum. Însă simplitatea și farmecul Evanghellei vine și din aceea, că acest dascăl al dascălilor, cu-

Reîncreștinarea satului. Problema de arzătoare actualitate. Aturea, ca la noi. În Austria bunăoară. Unde se și ocupă de ea cu toată seriozitatea. Cum scrie „Reichspost“ că s'a făcut în localitatea *Hubertendorf* la începutul lui Septembrie din acest an, aranjându-se o întrunire la care au participat numeroși preoți și învățători ca să desbată tema: Preotul și învățătorul în comună.

Conferențiarul principal (pr. Laaber) stăturește trei situații în cari se poate afla preotul și învățătorul dela sat: 1. Se înțeleg bine. Ceeace provine din priceperea ce o are învățătorul pentru armonioasa împreună-lucrare cu preotul și din respectul lui sincer pentru postulatele credinței. 2. Lucrează amândoi alătura fără să se intereseze unul de altul și fără să caute să lucreze împreună. Aceasta e deja ceva tulburător. 3. E deadreptul o jale pentru sat când cei doi luminători ai săi „se lucrează“ împrumutat, respectiv unul lucrează tocmai contrar celuilalt. Temelul acestei stări de lucruri adesea e lipsa de credință vie la dascăl, ori, apoi, mândria, susceptibilitatea, sentimentul inferiorității și anumite „terțe persoane“ cari se amestecă, de ambele părți, în această cauză.

Alți conferențieri au reliefat și alte cauze ale antagonismului din chestie: rămășițele unei antipatii din vremea când preotul era „șeful“ învățătorului; rolul de factor cu orientare liberal-orășenească a dascălului de azi, câtă vreme preotul e, în chip firesc, conservator. — S'a ajuns la încheierea că laicilor (și deci învățătorilor) peste tot să li-se recunoască un oarecare majorat în biserică. Preotul are lipsă de mireni; dascălul se dorește și el oarecum după „împărăteasca preoție“. Să le fie satisfăcută dorința în marginile dogmei, și dascălii vor fi și ei apostoli întru reîncreștinarea satelor!

Suflete înțelegătoare, arătați-vă! Credincioșii greco-catolici din București, în majoritatea lor covârșitoare servitori și pușini funcționari inferiori, fac un călduros apel către toți Românii binevoitori, dar mai ales către *Greco-Catolici*, să-i sprijinească cu obolul lor pentru *terminarea bisericii a doua din Capitala țării*.

noșcându-ne ca nimeni, s'a silit a traduce toate lecțiile sale în parabole, reflectând viața concretă în comparații împrumutate naturii, în imagini²⁾.

„Or, întruparea Fiului lui Dumnezeu nu este în rezumat decât aplicarea aceleiași procedeu pedagogic. Astfel Evanghelia este o teologie în întregime, în imagini“¹⁾.

După veacuri de dibuiri în căutarea protecțiilor celor mai bune cari duc la mîntea și inima omului spre a-l instrui, pentru ce n'am adopta metoda divină a Evanghellei, când ea satisface într'un mod superior cerințele metodei active moderne. Lumea o numește nouă această metodă, deși perfecțiunea ei a fost atinsă cu două mil de ani înainte. Mai curând s'ar putea numi: *revenire la metoda Evanghellei*.

Pontificele actual, Preafer. Păr. Pius XI zice: „o rentoarcere francă la Evanghelle“ se impune pentru regenerarea lumii; oare o rentoarcere la metoda aceleiași Evanghellei n'ar aduce regenerarea și reîmprospetarea învățământului religios?

(Sfârșit).

Fac acest apel în nădejdea că, cu ajutorul lui Dumnezeu și bunăvoința oamenilor, vom putea deschide aceasta biserică, deja pusă sub acoperiș, încă în toamna anului în curs. Totodată notăm că sumele intrate se vor folosi pentru lucrările de terminare a bisericii și aranjamentul intern, apoi pentru achitarea datorilor făcute, până acum, cu ridicarea acestul lăcaș de închinare.

Amintim apoi, că pentru cel 25—30 000 credincioși greco-catolici din capitala țării, biserica din str. Polonă 48, este neîncăpătoare. Deși se fac Duminica și în Sărbători câte două sf. liturghii, marea mulțime nu are loc. Așa stând lucrurile, foarte mulți nici nu mai dau pe la biserică. În consecință, este de datoria tuturor Românilor de bine, să sprijinească ridicarea de nouă biserică, acolo unde credincioșii noștri sunt amenințați, la tot pasul, de uneltirile sectarismului și de atacurile necontenite ale curentelor subversive, cari vreau să nimicească nu numai sufletul de creștin adevărat, dar și pe cel de cetățean loial. Sutele de servitori, și mai ales servitoare, cari au venit în capitală să-și câștige un codru de pâine, din motivul că nu au lăcașul de închinare la îndemână și aproape, își pierd simțimentele creștinești și se întorc după ani de zile la vetrele lor, ducând cu ei fel de fel de obiceiuri și indeletniciri, cari sunt în dauna moralității satelor noastre. Și aceasta molimă atacă toșaii lința Neamului.

Sumele se vor trimite, cu mențiunea: pentru biserică a doua din Capitală, pe adresa: Oficiul parohial român unit, București, III. str. Polonă 48.

Știri mărunte

Oaspe înalt. Săptămâna aceasta, Marți și Miercuri, Blajul a avut ca oaspe pe I. P. S. VALERIU TRAIAN FRENȚIU al Orăzii. Înaltul Ierarh cu acest prilej a hirotonit într-un preot pe fr. Axente I. Axente, călugăr asumpționist român unit.

Personale. Ven. Ordinariat al Clujului a făcut mai nou următoarele numiri de administratori parohiali: pâr. Gh. Câmpănu din Băița, la Livada; pâr. Aurel Socaciu din Nețeni, la Ragla; pâr. Laurențiu Budu din Dolheni, la Băbdiu; pâr. Emil Haleș din Băbdiu la Ilisna; pâr. Vasile Mureșan din Buciumșasa la Rugășești; nouhirotoniții: pâr. Nicolae Bucea la Buciumșasa; pâr. Eugen Cosma capelan la Agriș, iar pâr. paroh Alex. Mureșan din Livada la Băița.

Vaticanul desminte. Agenția „Radore“ răspândise știrea, adusă și de noi, că adecă în Cetatea Vaticanului s'ar lucra deja în vederea apărării de eventuale atacuri aeriene. Semioficiosul Vaticanului, „L'Osservatore Romano“, desminte această știre neîntemeiată. „Sfântul Scaun, — așa se precizează în numitul organ autorizat, — are motive a crede că cupola bisericii „Sfântul Petru“ constituie cea mai inviolabilă dintre apărări. În primul rând, din cauza protecției cerești a sfântului Petru, vârhovnicul apostolilor, iar în al doilea rând pentru că masa și arhitectura basilicii o fac vizibilă și reprezintă un loc sacru, respectat și venerat în cursul veacurilor celor mai sumbre, încât nici nu se poate concepe puțința unui atac, chiar accidental, din partea unor popoare creștine și civilizate“.

Bucuria terțiarilor franciscani uniți din Cluj. Abia acum un an și jumătate a luat ființă în capitala Ardealului această organizație evlavioasă, grație inițiativei Părinților Franciscani Români Uniți dela Oradea și deja au mângâierea să-și vadă realizate o seamă de

¹⁾ R. P. Pinard de La Boullaye: Conférences N. D. de Paris, 1933 p. 6.

²⁾ R. P. Pinard de La Boullaye, op cit. p. 7.

gânduri binecuvântate. Așa, cu păr. Chindriș în frunte, scot drăgălașa foaie cu caracter local »Clujul Creștin«; în vara acestui an au aranjat un pelerinaj în Țara Făgăduinței, iar pe anul viitor e plănuț altul de cadre largi. (Și tot pe anul viitor sunt luate în program exerciții spirituale pentru domni și doamne). Toate acestea înafară de operele caritative în folosul bolnavilor și săracilor cercetați, ajutați și mângăiați la ei acasă, și înafară de lucrarea sfințeniei propriie prin mărturisiri și cuminecări lunare. Duminica trecută au încrestat o altă realizare îmbucurătoare: *Preasf. Iuliu*, după sf. liturghie, le-a sfințit un admirabil steag al Asociației, lucrat artistic de mâini pricepute. Cu acest prilej înaltul Ierarh le-a ținut o cuvântare ocazională, legându-le de suflet să treacă în practică învățămintele ce se desprind din pilda Maicei Neprihănite și a Sărăcuțului din Assisi, chipurile cărora împodobesc steagul sfințit.

Fondul preoților extrabugetari. Grație specialei »bunevoiențe« ce o are cărmuirea vremelnică pentru slujitorii altarelor, s'a dat ucaz în sensul căruia preoții nou numiți vor fi recunoscuți de stat, dar nu vor fi salariați pe anul în curs. Și fiindcă la toate insistențele Ierarhilor noștri, cei dela putere n'au înțeles să revină asupra ordinului dat, Corul nostru episcopesc a hotărât să vină pe altă cale într'ajutorul celor lăsați la munca apostolului fără o lescaie subvenție. Și s'a decis așa: vor contribui în scopul de mai sus toți frații ce se împărtășesc de salar dela stat. Cheia e următoarea: Din salariul celor fără gradații se va reținea lunar suma de 10 Lei; din a celor cu 1 gradație 20 Lei; din a celor cu 2 gradații 80 Lei; din a celor cu 3 gradații 40 Lei; din a celor cu 4 gradații 50 Lei; dela funcționarii gremialiști cu salar peste 4000 Lei se vor reținea 30 Lei lunar; dela canonici câte 100 Lei, iar dela episcopi câte 300 Lei la lună. — Ca să se scrie și aceasta în cartea laudelor cărmuirii lumștil!

Locale. Duminica viitoare, a V-a după Înălțarea Sf. Cruci, va predica în catedrală pâr. *Eugen Bucur*, prof. la liceul de băeți.

— Ținute săptămâna aceasta în vederea serbărilor agriste ce au loc la noi azi, și mai ales mâine, *exercițiile spirituale* pentru mireni, conduse de părinții canonici *Gheorghe Dănilă* și *Ioan Moldovan*, cu un deosebit succes. — După sf. liturghie de ieri s'a cuminecat toată lumea spovedită alaltăieri, Joi.

„Nada politica!” Inscricție spaniolă ce se poate ceti în toate salele de întruniri ale organizației »Juventud dela Acción Católica« (Tinerimea din Acțiunea Catholică), și înseamnă: Nici un fel de politică! Și nici nu se face politică în sânul nici uneia din cele 1280 grupări acționiste cu mai bine de 75.000 membri din lumea tineretului spaniol. Deși în această țară sunt nu mai puțin de 17 partide politice, toate având printre membrii lor și elemente tinerești de-ale organizației acționiste. Cuvântul de ordine cuprins în lozinca de mai sus se observă însă cu stricteță, și așa se face că acest tineret docil, harnic și conștientos e deja o forță vie și impunătoare în viața publică a peninsulei iberice. — Firește că tot așa se purcede și în cadrele acționiste ale bărbaților în vârstă.

Ce poate un preot. Foile polone sunt pline cu lauda preotului *Blizinski* din Liskow, o parohie la spatele lui Dumnezeu, devenită însă renumită în urma muncii apostolice a păstorului său. În 1900, când a intrat în ea pâr. Blizinski, 87 % a populației erau analfabeți. De școală nu se știa, iar drept biserică sluja o cocioabă de lemn. Astăzi satul acesta are mai multe școli, de diferite categorii, modern ajustate, are un orfanotrofiu, un spital, o școală tehnică, o clinică pentru femei și alte așeză-

mente caritative. Cări toate se leagă de numele și activitatea pâr. Blizinski. — Academia din Varșovia l-a cinștit zilele acestea cu un premiu special.

Ne-am despărțit de-un prieten bun. Venit la noi acum treisprezece ani, cu un mic anturaj de frați întru idealism călugăresc, *P. Iosif E. Évrard* a rămas până la sfârșit bărbatul care nu pierde o singură clipă din vedere idealul ce l-a pus pe drumul apostolice departe de pământul nașterii sale. Rezervat, și exact până la pedanterie, l-am știut omul datoriei în cea mai integrală accepțiune a cuvântului, fie ca profesor de l. franceză la liceul nostru de băeți fie ca rector al Internatului »Vancean«, fie ca superior al familiei asumpționiste de aici și a internatului propriu de pe lângă ea. Fostul exponent al ordinului său în Moscova țaristă și fostul preot militar rănit pe frontul dela Salonki în războiul mondial, s'a priceput să lase și la noi, pe lângă prietenii trainice, și alte urme durabile, cum e biserica dela »Casa Domnului«, preșiosul studiu »Biserica Română unită« din *Annuaire Pontifical catholique* (1929), ș. a. — Ordinul trapist, vraja sfântă a căruia l-a smuls dela noi, aibă-l ca membru de valoare deosebită încă mulți ani!

A murit un Maecena catolic. Răspundea la numele de *Conte Lombardo* și era de-o marinimozitate proverbială. Numai pentru palatul universității »Sf. Inimi« din Milano a dat 1 milion de lire, iar pentru prevederea ei cu cele de lipsă alte sume enorme. Titularii mai multor catedre li susținea tot el, dintr'al său. Cât a dat săracilor, numai Cel de sus știe. La adunări publice însă nu prea era de văzut. Așa ceva nu se împăca cu modestia sa. Benedict XV îl numea adesea: »Prototipul bogatului nobil« care a știut să-și folosiască prisosul averii sale spre mărirea lui Dumnezeu și ajutoarea celor lipsiți.

Libercugetătorii francezi în congres. Rău tulburați de apropierea dintre Sf. Scaun și Franța, libercugetătorii francezi au ținut dăunăzi congres la Mülhausen. Agenția »Kipa« îl caracterizează: »Dela început până la capăt o expectorație furibundă împotriva Bisericii și a clerului«. Și-au exprimat indignarea la ministrul președinte Laval pentru primirea oficioasă ce s'a făcut card. Pacelli când cu călătoria sa la Lourdes; au protestat împotriva participării guvernului la congresul euharistic dela Strasbourg; împotriva menținerii concordatului în Alsacia-Lorena și împotriva faptului că postul de emisiune radiofonică din Strasbourg a fost pus la dispoziția Papii pentru un discurs. S'a cerut prin urmare să se pună același post de emisiune și la dispoziția secretarului general al Asociației Libercugetătorilor; să se introducă și în Alsacia-Lorena legea laică; să se rupă concordatul cu Vaticanul, etc. La sfârșit, ca senzație, au prezintat congresului un preot apostat, din Paris.

Exibiții artistice osândite. Pictorul Egger-Lienz a făcut, în biserica ridicată la Linz în amintirea celor căzuți în războiu, o frescă a Învierii. Multimile credincioase, în deosebire de cei dela episcopie, n'au fost mulțumite cu pictura. Cazul a fost adus și la Sfântul Oficiu din Roma, care a hotărât ca zugrăveala din chestie să fie îndepărtată din sfântul lăcaș, ca nedemnă de a fi acolo. Măestrul a ținut însă cu încăpăținare să rămână opera sa la locul merit ei. La cecece Roma a răspuns punând biserica din chestie sub interdict. Nu mult după aceea murind pictorul renitent, i-s'a denegat înmormântarea religioasă, ca unuia nevrednic de așa ceva în urma faptului că nu s'a supus sentinței aduse de Roma.

Aviz. Pe lângă Școala Comercială Superioară de băeți din Blaj se înființează, cu ziua de 15 Octomvrie a. c., clasa l. elementară de comerț, în care se pot înscrie absolvenții a patru clase primare cari au de gând să devină comercianți sau să continue Școala Comercială Superioară. Taxa de înscriere și de frecvență Lei 1700, taxa de întreținere la Internatul școlii Lei 6125, pe tot timpul școlărității. Director, *Iuliu Maior*; Secretar, *Făgărășan*.

Publicațiune

În ziua de 27 Octomvrie a. c. orele 2 d. m., curatoratul parohiei române unite din *Maiorești*, va ținea o licitație publică minimală, la sediul oficiului parohial, cu oferte închise, sigilate, pentru darea în întreprindere a *construirii bisericei gr. cat.*

Parohia dă tot materialul și antreprenorul e obligat a da numai manopera. După deschiderea ofertelor, se va publica rezultatul și se va proceda imediat și la o licitație orală.

Planurile, devizul, condițiunile speciale și generale se pot vedea, în orice zi, la oficiul parohial din *Maiorești*.

Maiorești, la 7 Octomvrie 1935.

Ioan Precup
prim curator

Grigore Stino
adm. paroh.

Anunț

Se aduce la cunoștință generală că la *Oficiul postal Blaj*, în cancelaria oficiului, la orele 10 înainte de masă, în ziua de 26 Oct. a. c. se va ține *licitație publică* cu oferte închise, pentru concesiunea antreprizei poștale între oficiul Blaj și Roșia de Secaș.

Domnii concurenți sunt rugați a se prezenta în cancelaria oficiului cu 1/2 oră înainte de licitație pentru a lua cunoștință de caietul de sarcini.

Odată cu oferta concurenții vor depune o garanție provizorie în numerar, egală cu 5 % din quantumul subvenției specificate în ofertă, pe timp de doi ani.

Blaj, la 8 Octomvrie, 1935.

Diriginte
I. Bolangiu

Știre Medicală. Med. Univ. Dr. **CAMILA GRÜN-TRENCȘINER** medic în Blaj, Str. Timoteiu Cipariu No. 23 (în casa prăvăliei „Ajutorul“, O. Dragea) specialistă în stomatologie, s'a reîntors din călătoria de studii din străinătate și a început din nou consultațiile, pentru boli interne, femei și copii, cât și pentru boli de dinți și de gură

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

foșt

SCHIEB & KAUNTZ
Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, executate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă